SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 275/2011-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. augusta 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. E. V., B., zastúpenej JUDr. Z. B., advokátkou a konateľkou A., s. r. o., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43 CoKR 12/2011 z 23. marca 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. E. V. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. júna 2011 faxom doručená a 4. júla 2011 písomne doplnená sťažnosť Ing. Z. V., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej JUDr. Z. B., advokátkou a konateľkou A., s. r. o., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a

základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 43 CoKR 12/2011 z 23. marca 2011 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z k nej pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou podanou Okresnému súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) 14. júla 2008 domáhala proti správcovi konkurznej podstaty úpadcu Z., akciovej spoločnosti „v konkurze“, ako odporcovi vylúčenia nehnuteľností – priestorov nachádzajúcich sa v bytovom dome na... – zo súpisu konkurznej podstaty a priznania trov konania ako pohľadávku proti dotknutej podstate. Konanie bolo vedené okresným súdom pod sp. zn. 27 Cbi 106/2008.

Podaním z 23. septembra 2009 sa sťažovateľka domáhala prerušenia uvedeného konania v zmysle § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku. Uznesením sp. zn. 27 Cbi 106/2008 z 25. novembra 2010 okresný súd konanie prerušil až do právoplatného skončenia veci vedenej Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 8 C 14/2007 (ďalej len „uznesenie o prerušení“). O trovách konania okresný súd nerozhodol. Proti uzneseniu o prerušení podal odporca odvolanie.

Uznesením krajského súdu bolo uznesenie o prerušení konania potvrdené a krajský súd ním tiež zaviazal odporcu nahradiť sťažovateľke trovy odvolacieho konania v sume 555,65 €.

Sťažovateľka v sťažnosti uvádza: *„Krajský súd vo výroku svojho rozhodnutia neuviedol, že trovy konania sú pohľadávkou proti dotknutej podstate, ako vyplýva z § 78 ods. 4 zákona o konkurze. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa k dôvodom, pre ktoré tak postupoval, pritom vôbec nevyjadril. V zmysle poučenia uvedeného na predmetnom rozhodnutí nebolo voči uvedenému uzneseniu odvolanie prípustné...*

sťažovateľka má za to, že jej právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivý súdny proces bolo uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 43CoKR/12/2011, IČS:

6108214582, zo dňa 23. 03. 2011, porušené v touto sťažnosťou napadnutej časti hneď z troch dôvodov:

a) absencia akéhokoľvek odôvodnenia zo strany konajúceho súdu, ktorou by bola vyargumentovaná skutočnosť, prečo konajúci súd vo výroku svojho rozhodnutia neuviedol, že trovy konania o vylúčenie majetku zo súpisu sú pohľadávkou proti dotknutej podstate;

b) priamy rozpor napadnutého výroku uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici s ustanovením § 78 ods. 4 zákona o konkurze v nadväznosti na ostatné ustanovenia toho istého zákona a na požiadavku ústavne konformného výkladu;

c) absencia akejkoľvek možnosti sťažovateľky domáhať sa nápravy uvedeného rozhodnutia,

t. j. porušený dvojinštančný princíp, a to napriek tomu, že uvedená otázka (trov konania ako pohľadávky proti podstate) je relevantná pre celé, nielen odvolacie konanie (t. j. aj pre súd prvého stupňa, ktorý uvedenú otázku do dňa podania tejto sťažnosti vôbec neriešil)...

Sťažovateľka... uvádza, že voči rozhodnutiu Krajského súdu... z dôvodu opatrnosti podala aj dovolanie na Najvyšší súd... podaním zo dňa 02. 06. 2011.“

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo Mgr. E. V... podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 43 CoKR/12/2011, IČS: 6108214582, zo dňa 23. 03. 2011, v časti výroku o trovách konania, porušené bolo.

2. Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 43 CoKR/12/2011, IČS: 6108214582, zo dňa 23. 03. 2011, sa v časti výroku o trovách konania zrušuje.

3. Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný uhradiť Mgr. E. V... trovy právneho zastúpenia v sume 314,18 € (slovom: tristoštrnásť eur a osemnásť centov) na účet jej právnej zástupkyne JUDr. Z. B... za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava právneho zastúpenia a spísanie sťažnosti v sume za dva úkony právnej pomoci po 123,5 € a 2-krát paušálna náhrada hotových výdavkov po 7,41 € + DPH), do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd je založená na základe princípu subsidiarity. Zo subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľka sa môže domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím jej dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci, odmietne takúto sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na

prerokovanie (mutatis mutandis napr. I. ÚS 103/02, I. ÚS 269/06). Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (mutatis mutandis I. ÚS 78/99). Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľky je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (I. ÚS 36/96).

Zásada subsidiarity je okrem iného aj odrazom princípu minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, rozhodnutia ktorých sú v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy preskúmavané (IV. ÚS 303/04).

Zo sťažnosti a z priloženej dokumentácie vyplýva, že sťažovateľka podala vo svojej veci dovolanie ešte predtým (t. j. 2. júna 2011), ako podala sťažnosť ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (30. júna 2011). V okolnostiach daného prípadu tak sťažovateľka podaním dovolania, ako aj podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vedome vytvorila stav, keď by o jej veci mali súbežne rozhodovať dva orgány súdneho typu [Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací a ústavný súd], čo v podmienkach právneho štátu, ktorý rešpektuje princíp právnej istoty, nie je ústavne aprobovateľné, pretože by tým mohlo dôjsť k vydaniu dvoch rozdielnych rozhodnutí v tej istej veci. Vzhľadom na to, že uplatnenie právomoci dovolacieho súdu vo veci sťažovateľky predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu, možno považovať podanie sťažnosti ústavnému súdu ešte pred rozhodnutím dovolacieho súdu o poslednom procesnom prostriedku, ktorý bol sťažovateľkou využitý, ako predčasné.

Ústavný súd sa v ostatnom období aj pod vplyvom judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESĽP“) odklonil od svojej predchádzajúcej judikatúry a v súčasnosti vo svojej rozhodovacej činnosti zastáva názor (napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09), podľa ktorého v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku

(dovolanie) a súbežne podanej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je takáto sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní.

Ústavný súd už v tejto súvislosti taktiež judikoval (napr. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010), že lehota na prípadné podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy po rozhodnutí o dovolaní bude považovaná v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú. Preto nie je odôvodnené, aby sťažovateľ v prípade, ak podal dovolanie, zároveň podal aj sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, pretože aj za predpokladu, že by dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné, nemožno sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy smerujúcu proti rozhodnutiu, ktoré predchádzalo rozhodnutiu dovolacieho súdu, odmietnuť pre jej oneskorenosť (porovnaj k tomu tiež rozsudok ESĽP z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská proti Českej republike, sťažnosť č. 46129/99, a jeho body 51, 53, 54).

Ak by sa ústavný súd vecne zaoberal sťažnosťou sťažovateľky pred rozhodnutím najvyššieho súdu o podanom dovolaní, mohol by neprípustne zasiahnuť do rozhodovania všeobecných súdov. V prípade, že by ústavný súd čakal na rozhodnutie dovolacieho súdu, mohlo by to viesť k predĺženiu konania o sťažnosti a navádzalo by to potenciálnych sťažovateľov k obdobnému postupu, aký zvolila v danom prípade sťažovateľka, t. j. k paralelnému podávaniu sťažnosti ústavnému súdu zároveň s podaním dovolania, čo vzhľadom na už uvedené nie je opodstatnené.

Z týchto dôvodov sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratione temporis ju pri predbežnom prerokovaní odmietol ako neprípustnú podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Pretože sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa ním ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. augusta 2011